

Kiadóhivatal: Füssy könyvkereskedése, Fő tér 35. sz., ahol a hirdetések is felvételek. Telefon 34.

Szerkesztőség: Torda, Vallászsabads-tér 25. sz. Telefon szám: 34.

ARANYOSVIDÉK

A lap szellemi részét illető közlemények hetenként legkésőbb csütörtök délig az ARANYOSVIDÉK SZERKESZTŐSÉGE címeire küldendők. —

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKÉNT SZOMBATON.

Előfizetési ára: Egész évre 24 korona, Fél évre 12 korona. Negyed évre 6 korona.

Felelős szerkesztő:
DR. BARÓTHY ISTVÁN.

Egyes szám ára: 50 fillér!
Kéziratokat vissza nem adunk.

A tisztviselők ellátása

és élelmezése napról-napra nehezebbé válik az egyre jobban fokozódó drágaság miatt. Míg egyes városokban tisztviselői beszerzési csoportok létesítése által igyekeztek e bajt orvosolni, a mi sikerrel is járt, addig Tordán a már megszervezett és fölállított tisztviselő beszerzési csoport beszüntette működését és állítólag kimondotta, hogy nem tartja fenn tovább a csoportot.

Ez azonban föltötte káros, mert míg az iparosok beszerzési csoportja igen sikeresen működik, s míg a munkásság egy része gyári élelmiszer raktárakból szerzi be a szükséges élelmicikkeket, addig a szegény tisztviselő, — kinek jövedelme semmivel sem több, mint egy jó iparosnak, vagy munkásnak, — kénytelen mindent a piacról a napi árakon beszerezni.

A beszerzési csoportot fel kell újra állítani, igaz ugyan, hogy többen azt hozzák fel okul a csoport újra való felállítására ellen, hogy sokan nem jó szemmel nézték azt, hogy a tisztviselő csoportja mindennel ellátta a tisztviselőket s irigységet szült a csoportos beszerzés a város lakói között.

Ez nem lehet ok arra, hogy a csoport újra fel ne állítsák, mert tudják meg azok, a kik ellenségei a tisztviselőknak és akik rossz szemmel nézik őket, hogy a tisztviselőka beszerzési csoportból nem ingyen kapják az élelmicikkeket, hanem saját pénzükért, s csak néhány fillérrel olcsóbban mint a piacon.

A beszerzési csoportnak az a célja, hogy minden szükségeshez hozzájuttassa tagjait, s hogy mindent lehetőleg egy helyen kapjon meg havonként egyszerre a tisztviselő, hogy ne legyen kénytelen minden nap futkározni üzletről-üzletre.

A kedvezmény tehát annyi hogy néhány fillérrel lehetőleg olcsóbban jut hozzá a tisztviselő az árucikke-

hez s hozzájut olyanhoz is, a mit esetleg a piacon nem lehet beszerezni, és egész óra bevásárolhatja egyszerre a szükségleti cikkeket.

Ha az iparosok és munkások is ilyen módon szerzik be a szükségleti cikkeket, miért ne állítsák fel újra a beszerzési csoportot a tisztviselők is, és miért ne szerezzék be pénzüknön tömegesen a szükséges cikkeket?

Azért ugyan nincsen miért irigyelni őket, ha a mai viszonyok között — midőn fizetésük alig elég a megélhetésre, — beszerezhetik elsőrendű szükségleti cikkeiket. Vegyék kezükbe a hivatalfőnök azonnal e kérdést, hívják össze az összes tisztviselőket sürgősen, állítsák fel a beszerzési csoportjukat s mielőbb szerezzék be mindazt, amire szükségük van és beszerezhető.

Hisszük, hogy e felhívásnak lesz eredménye és már a jövő számunkban a megalakulásról számolhatunk be.

Még csak annyit jegyzünk meg, hogy tulajdonképpen csak újjászervezésről van szó, mert a csoport már egyszer meg volt alakítva s most csak életre kell kelteni a szunyadásából.

Ez pedig könnyen megtehető! Lássák a hivatalfőnökök s hívják életre a csoportot.

Hadapródiskolai tanulók felvétele a román hadapród iskolákba.

A volt osztrák—magyar hadapród iskolai tanulóknak a román hadapród iskolákba való felvétele tárgyában az illetékes parancsnokság a következő

rendeletet

adta ki.

Sz. 2150.

Hivatkozással a 2028. számú jelentés 1919. év augusztus hó 1-én kelt miniszteri helybenhagyására, van szerencsém tudomásukra hozni, hogy elhatározott a volt Osztrák—Magyar monarchia kadétiskolai tanulóinak a román katonai iskolákba való felvétele még pedig a következő normák szerint.

Az I. és II. évi kadét iskolai tanulók a katonai iskola I. osztályába.

A III. és IV. évesek a katonai iskola II. osztályába.

Tisztelettel kérjük ezen határozatot az ottani közegek útján közzétételét.

A beiratási kérvények legkésőbb 1919. szeptember hó 1-ig kell felterjeszteni még pedig a tüzérségi kadét tanulók a bucaresti tüzérségi és tengerészeti katonai iskola parancsnokságához (Scoalele militare de Artilerie si Marina din Bucuresti Calla Grivitei).

A gyalogsági kadét tanulók pedig a gyalogsági katonai iskola parancsnokságához. (Scoalele militare de infanterie Bucuresti. Strada Izvor.)

Ezen kérésekhez csatolandó:

a) Születési anyakönyvi kivonat;
b) A kadét iskolában végzett osztályok bizonyítványai;

c) Nemzetiségibizonyítvány;
d) Egy kötelezvényt, melynek értelmében az illető kötelezi magát, hogy a hadnagyi rang elnyerésétől számítandó 9 évig fog tényleges szolgálatban szolgálni;

e) Az illető szüleinek illetve gondnokának egy nyilatkozata melyei felhatalmazzák, illetve megengedik az ifjunak a katonai pályára való lépését.

f) Egy nyilatkozat a szülők vagy az illető törvényes képviselője részéről, melylyel kötelezik magukat, hogy ha az ifju 9 évnél hamarabb otthagyja a katonaságot, kötelezik magukat az államnak az illető ifju fenntartásával az iskolában, valamint a hadnagyi ranghoz illő ruházattal költségek megtérítésére. A katonai iskolák igazgatója. Negoescu s. k. ezredes. P. H. A kiadvány hitelül: Giurgiu's. k. hadnagy.

Védekezzünk a vérhas ellen!

Erdélyben felütötte a fejét a vérhas, amely a háboru alatt különösen a katonák közül és a rosszul táplálkozó szegény osztályból szedte nagy számban áldozatait. Az utóbbiakban közöljük a betegség ismertetése mellett azokat a módokat, amelyekkel sikeresen védekezzünk a sok szenvedéssel járó, életveszélyes betegség ellen.

1. A vérhas (dysentheria) a bél nyálkahártyájának ragados betegsége, amely gyakori véres, nyálkás, fájdalmas bélürüléssel és általános legyengüléssel jár. 2. Terjesztői: a beteg emter ürülékei, továbbá a tisztátalanul tartott élelmiszerek és a szennyes ivóvíz. 3. A vérhas leginkább arra ragad át, aki a beteggel vagy holmijával banik és mosatlan kézzel fogott tárgyakkal (dohányzó-, író- vagy egyéb eszközökkel) nyúl a szájához. Továbbá az is

könnyen megbetegedhetik, aki gyomrát romlott éleddel, nyers zöldséggel, gyümölcsel, szeszes itallal elrontotta, aki magát és lakását tisztátalanul tartja és zsufoltan, azaz sokadmagával szűken lakik. 4. A vérhasról megóvhatja magát az ember: a) ha pontosan mosakodik — különösen kezét — étkezés előtt, c) ha csupán frissen főzött vagy sült éleddel él és evő, ivó eszközzeit forró lugos vízben mossa, d) ha evésben, ivásban mértékletes, e) ha önmagát ruházatát, lakását, udvarát tisztán tartja. 5. A vérhasban megbetegedett vagy vérhasra gyanús betegedet a tiszti főorvosi hivatalban azonnal bejelenteni kell. 6. Ahol vérhasas beteg van a lakásban, ott ki kell függeszteni a figyelmeztető „vörös cédulát” és ezt csak tisztiorvosi engedéllyel és csak a hatóságilag megejtett fertőtlenítés után szabad levenni. 7. A betegszobából — addig, míg a hatósági fertőtlenítés meg nem történt — semminemű tárgyat vagy eszközt elvinni nem szabad. 8. A vérhasas beteg lakásának udvarán (telkén) lévő kut vizét ivásra, főzésre, mosakodásra és mosásra csak akkor szabad használni, ha tisztiorvosi vizsgálat alapján ártalmatlannak bizonyult. Addig a legközelebbi városi vízvezetéki közutról kell vizet hordani. Folyóvizetből egyáltalában nem szabad a vizet sem ivásra, főzésre, mosakodásra, sem mosásra, használni.

A lakáshivatalból.

Furcsa eseteket és kényes ügyeket teremt a mindennapi élet különösen a mai nagy lakásinségben.

A többek között nem régen igen furcsa eset történt.

A járásbíró lakbérleti bizottsága B. F.-né kérelmére kimondotta, hogy T. J. tordai lakos 1919. aug. hó 1-én az általa bérelt lakást végrehajtás terhével köteles átadni, s onnan kiköltözködni.

A lakásra B. F.-né háborúból haza került rokkant iparos fiának és családjának van szüksége, mert iparát nem folytathatja és családját fenntartani nem tudja.

T. J. nagyon válogatós lévén, részére a lakáshivatal kínos keresés után biztosított is, egy a lakáshivatal július hó 31-én hozott határozata szerint teljesen megfelelő lakást. A rokkant iparos a költözködés költségét is önként magára vállalta, csak hogy családjáért dolgozhasson. T. J. nem akarta a lakást átadni, mire aug. hó 7-én a járásbíró megkeresése folytán megkezdtek a kitelepítést s a kijelölt lakásba való átköltözést.

2-3 óráig folyt a kiköltözés, a mikor

Gőz- és kád sósfürdő!!

Nyitva reggel 6-tól, a gőz este 6-ig, a kádfürdő este 7 óráig.

Nők részére: Hétfőn, Kedden délután, szerdán egész nap, Csütörtökön délután Pénteken délután.

Férfiak részére: Szombaton és vasárnap egész nap, Hétfő, kedd, csütörtök, péntek csak délelőtt. A kádfürdő ugy a nőknek mint férfiaknak egész nap.

Fürdő árak: 10 drb. jegy 40 K
1 „ „ 5 K

A fürdő gőz tusolás és inhalálóval kibővíve van.

A fürdő igazgatósága.

Ha olesón és jól akarunk főzni vegyünk Dr. Szentpéteriné tele **Szakácskönyvet**, amely szakácskönyv tartalmazza az összes zöldségfele és más eteleket, valamint a befőzési dolgokat, ára 10 korona. Kapható Füssy József könyvkereskedésében.

a lakáshivatal elnöke a kitelepítést felfüggesztette és elrendelte, hogy T. J. maradjon meg a lakásban és egyelőre ne adját s költözzék vissza. Tehát a lakáshivatal elnöke ugyszólva megváltoztatta a lakásbizottság végrehajtható határozatát és a lakáshivatal július hó 31-iki határozatát.

Vajjon volt-e ahhoz joga a lakáshivatal elnökének, hogy bizottsági és bírósági határozatok végrehajtását megakadályozza.

Összefér-e eljárása a jogszolgáltatással?

A felfüggesztés oka állítólag egy orvosi bizonyítvány, mely szerint azon lakás, melyben jelenleg a rokkant van meghúzódva és a melybe T. J.-nek kellett volna költöznie, — egészségtelen. Furcsa dolog ám ez is, a rokkantnak nem egészségtelen és T. J.-nek egészségtelen.

Furcsa eljárás bizony ez, de megtörtént a tordai lakáshivatalnál. Talán ilyen eset sehol máshol nem is történhet meg, csak Tordán. Ma a lakáshivatal így határoz, s T. J. ur bevárja a jogerőre emelkedést, addig nincs kifogása a lakás ellen s ki is költözik, akkor egyet gondol, s a lakáshivatal elnökét begratolja egy felfüggesztésbe s elrendelteti vele a visszaköltöztetést.

Nem nevetséges dolog ez? Mindez azonban nem történt volna meg, ha elnök ur egy kissé gondolkodott volna, mielőtt nullifikálta a lakásbizottság és lakáshivatal határozatait; s ha eszébe jutott volna, hogy csak jogerős határozatok, azok végrehajtását, anélkül hogy a megfelelő következményeket ne viselné, — egyszerűen nem helyezheti hatályon kívül.

Sok panasz érkezett már eddig hozzánk a lakástígyek és azok mikénti kezelése, s a lakáshivatal ellen, de mivel a bizonyítékokat nem sikerült beszerezni, nem hoztuk nyilvánosságra, most azonban a furcsa esetet iratok és tanúk is bizonyíthatják szükség esetén.

Megjegyezzük még azt, hogy a rokkant katona egyenesen a kormányzó tanácsához fordult e furcsa eset miatt panaszszal és kérte a legsürgősebben a vizsgálatot és a megfelelő intézkedést. — G. —

A kisebbségek védelméről szóló rendelkezés a legfőbb tanácsban.

A Matin írja: A legfelsőbb tanács elfogadta a kisebbségek különleges jogait biztosító ama szerződéstervezeteket, melyeket egyrészt a nagyhatalmaknak, másrészt Romániának és a csehszlovák államnak kell aláírniuk. E szerződéseket ugyanaz a szellem hatja át, mint amelyet Lengyelország írt alá.

Emlékeztünk rá, írja a Matin, hogy Bratianu, mikor Párisból elutazott, kijelentette, hogy ő a maga részéről megtagadja a szerződés aláírását. Ha tehát Románia vonakodnék aláírásával ellátni e megegyezést, más delegált fogja ez aktust elvégezni.

Új lakásrendelet.

A béremlés és felmondás új feltételei.

A hivatalos lap legújabb száma a kormányzótanács rendeletét közli, a amely fenálló lakásrendeletet a következőképpen módosítja:

2. §. Az 1917—4180. sz. rendeletben meghatározott lakbért föllehet emelni és pedig:

1. Kis lakásoknál 15 százalék.
2. Közép lakásoknál 25 százalék.
3. Nagy lakásoknál és üzleteknél, irodáknál, raktároknál 40 százalék.

3. §. Ha a lakbér 1917. nov. 1. óta már emelve lett, a többletet be kell számítani.

Butorozott szobák kis, közép, vagy nagy lakások gyanánt jönnek elbírálás alá a lakbér felét butorhasználat címen nem kell a bérehez számítani.

A szerződést rendes fölmondással föl lehet bontani az eddigi címeken kívül még a következő esetekben is:

1. Új építkezés
2. Ha a lakó nem fizet a lejáratott számlított 10 napon belül.
3. Ha a gyermekek családalapítása folytán az új család részére a lakás szükségessé vált.

A rendelet augusztus hó elején lépett életbe.

Innen-onnan.

Carnegie Andron a híres amerikai milliárdos, tudósbajn meg halt.

Az entente nem akar magyar királyságot. Franciaország a köztársasági államforma mellett van, Olaszország pedig a leghatározottabban ellenzi a monarchia visszaállítását Magyarországon.

Az ötös tanács Romániával és Jugoszláviával hivatalos jegyzékben közölte az új és végleges határokat.

Franciaországban a cenzurát megszüntették.

Károly excsászár súlyosan megbetegedett.

Csehszlovákia és Németausztria erőiesen tiltakoztak a magyar királyság felállítására ellen.

HIREK.

EMLEKEZTETŐ NAPTÁR

Szeptember 5-én — országos vásár Tordán.

— Eljegyzés. Murgau János eljegyezte Cádár Margit urleányt Tordáról.

— Meghosszabbították az idegenek jelentkezési határidejét. A Torda városában tartozkodó idegenekre vonatkozóan a már kiadott rendelet alapján megállapított jelentkezési határidejét szeptember hó 2-ig meghosszabbították. A tordai állam rend-

őrségnél az idegeneknek tehát f. é. szeptember hó 2-ig kell jelentkezniük.

— Első gimnasiunmi osztályu tanulók csoportos tanítását elvállalom az 1919—20 iskolai évre. Tíz növendéknek együtt havi 700 K.-ért. Jelentkezhetni lehet naponta d. u. 3 és 4 óra között. — Weress Margit gimnasiunmi tanár, Vallásszabadság-tér 31, emelet.

— Mennyi pénzt helyezgetek le Tordán? 1919 június hó 10-től 1919. július hó 18-ig a kormányzótanács pénzügyi osztályának 4890—919. sz. rendelete alapján Torda-aranyosvármegye területén 10, 20, 50, 100, 1000 koronásokról, II. ik. kibocsátásu 20 koronásból és 10000 koronásból lehelyeztetett:

319,226 drb.	10 kor.	3190,260 kor.
473,148 drb.	20 kor.	9462,960 kor.
88,191 drb.	50 kor.	4409,550 kor.
153,920 drb.	100 kor.	15392,000 kor.
26,665 drb.	1000 kor.	26665,000 kor.
12 drb.	10000 kor.	120,000 kor.

Összesen: 59 239 770 kor.

értékben.

Az egyes pénzintézetek a következő értékben közvetítették a lehelyezett bankjegyeket Torda-aranyosvármegyei takarékpénztár r.-t.

Ariesana hitelintézet	16,140,700 kor.
Egyesült Kisegítő takarékpénztár	10,140,220 kor.
Erdélyi Bank fiókja	8,100,980 kor.
„Doina“ Topánfalva	8,045,540 kor.
Agrár takarékpénztár	6,041,380 kor.
Economul Mludas	3,372,690 kor.
Takarékpénztár Mludas	2,490,618 kor.
Községi hitelszöv. Alsóajára	2,417,000 kor.
Állami és közpénztárak	836,270 kor.
Községi hitelszövetkezet Torockószentgyörgy	628,580 kor.
Takarékpénztár r.-t. Torockó	349,790 kor.
	26,060 kor.

Összesen: 59 239 770 kor.

Tehát Torda-aranyosvármegye területén majdnem 60 millió korona értékű bankjegyet pecsételtettek le.

Az 12. htk. elemi fiú- és leányiskolában a beiratások f. év aug. 31-én és szept. 1-én tartatnak meg. A tanítás szept. 2-án veszi kezdetét.

— A magyar postabélyegyet kivonják a forgalomból. A felül nem bélyegzett magyar postabélyegyek (franco és porto) Erdély egész területén f. évi aug. hó 31-ével a forgalomból kivonatnak.

— A tordai országos vásár. A szeptemberi kisasszony napi országos vásár Tordán úgy az állat mint a kirakóvásár szept. 5-én pénteken lesz megtartva. E vásárra mindenféle állat felhajtása meg van engedve.

— Felhívás a nemesszívű adakozókhoz. Egy szegény hadiözvegyet özv. Kovács Gyuláné tordai lakost f. hó 23-án Apahida és Kolozsvár között eddig ismeretlen tettes a vonaton teljesen kirabolta. Keservesen összegyűjtött 2000 korona készpénzét és 2—4 drb. ékszerét lopták el. Ma teljesen pénztelenül áll a nagy drágaság közepette. Felhívunk minden nemes szívű egyént, a ki valahogyan segíteni akar a hadi özvegy nyomorán, kegyes adományát Vallásszabadságtér 18. sz. alá özv. Kovács M. Gyulánéhoz, vagy szerkesztőségünkhöz juttassa el.

— 180 koronás fürdés. Váradi Miklós panaszt tett a rendőrségen, hogy Margineán János tordai bérkocsis tőle azért, mert egyik délután 2 órakor három társával fürödni vitte a Bányafürdőbe és ott délután 6 óráig megvárakoztatta, a 2 órá-

tól 6 óráig terjedő időre 180 koronát követelt. Váradi ezen összeget a rendőrségen letétbe helyezte és a bérkocsis ellen feljelentést tett. A rendőrség megállapította, hogy a túlkövetelő bérkocsist tarifa szerint csak 31 kor. 50 fillér illette meg. Az eljárás ellene bevezettetett.

— Új rendelet a címzésekről és a megszólításokról. A kormányzótanács rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében ezentul hivatalos érintkezésben a címzéseknél és megszólításoknál a tekiatetes, nagyságos, méltóságos, kegyelmes stb. helyett egyszerűen a hivatalos név és az „ur“ jelzés használandó — minden más címzés mellőzésével.

— Lánckereskedés sajttal. A rendőrség folyó 22-én ép akkor érte tetten Grosz Elek mezőgererebenesi lakost, midőn a vámon keresztül akart szállítani Kolozsvárra 150 kg. sajtot lánckereskedelem céljaira. Grosz ellen az eljárás megindult. A sajtot elkobozták.

— Új könyvtársorozat Kolozsvárt. Új, irodalmi jelentőségű vállalkozásról kell beszámolunk. Az Erdélyi Szemle öt éves kulturális munkájának újabb állomása egy gyűjteményes sorozat megindítása, melynek első, abszolút irodalmi nivóju száma Rainer Mária Pálkének, a nagynevű német költőnek verseit adja Reményik Sándor művészi fordításában. Az „Erdélyi Szemle könyvtára“ színműveket, esztétikai tanulmányokat, regényeket ad havonként 1—2 füzetben. Legközelebb Schnitzler egyfelvonásosa Ligeti Ernő átültetésében fog megjelenni. A könyvtár minden száma ára 2 korona. Kapható minden tőzsdeben, könyvkereskedésben; megrendelhető: Fűsy József könyvkereskedésében Tordán.

Románul egy hónap alatt meg tanulhat a most megjelent román nyelvtanból. Kapható Fűsy József könyvkereskedésében.

— Szilvalopás. Szakács Dániel cipész 3 tanulója a héten özv. Nádpataky Gyuláné tordai lakos gyümölcsös kertjébe bemászott és az ott termett összes szilva termést zsákokba rakva elvitte. A tanoncokat a rendőrség előállította és az eljárást bevezette ellenük.

— Biztos orvosság az árdragítók ellen. A párisi publikum nem nagyon türelmes az árdragítók szemben. Statáriális uton bánik el minden uzsorással. Megtörtént, hogy egy fűszerkereskedés előtt nagy csődület támadt valami új cikk miatt. A kereskedő látván a nagy keresletet, a cikk árát három frank 75 centimesről négy frankra emelte, tehát 25 centimeszel drágított. Ez annyira felbőszítette a közönséget, hogy egy néhány pillanat alatt az egész üzletet szétszedték, teljesen kifosztották, a kereskedőt pedig vérbefagyva hagyták. És mindez csak 25 centimesért történt.

Med. univ. Dr. Feder Marcel. Specialista bőr- és nemi-bajokban. — Salváran állandóan készleten. — Rendel: Ferencz József-ut 39. sz. Kolozsvár. — Bánya-fürdő vendéglobban vasárnap (f. hó 30-án) hangverseny lesz. Résztvevő a tordai két cigányzenekar Vilmos—Géza és Gyurica. Tánc hajnalig.

— Szélhámosság. Partik Árpád a napokban Székely kefekötőtől 180 koronát esalt ki azon a címen, hogy neje meghalt s temetési költségre van szüksége. A pénzt még aznap el is mulatta. Feljelentésre tartóztaták a szélhámost, aki nem régen ép ilyen mesével egy tordai uri nőtől 760 koronát esalt ki.

Friss francia divatlapok újra érkeztek, valamint francia napilapok naponta kaphatók Fűsy J. könyvkereskedésében.

Óra javítás

szakszerűen
gyorsan és
pontosan

Fali inga és
zsebórák al-
landóraktáron

Bajusz György órásnál

Torda, Egyházfalva-u. 19

KÖZGAZDASÁG

A Torda-aranyos vármegyei Gazdasági Egyesület hivatalos közleményei.

Rovatvezető: **Török Bálint**.

Méhészársainkhoz

Több oldalról azzal a kéréssel fordultak méhészársaink az egyesülethez, hogy szövezzük a vármegyei méhészeket. Készséggel teszünk eleget ezen óhajtatásnak és felhívjuk ennek alapján az összes vármegyei méhészeket, hogy amennyiben tömörülni óhajtanak, ezen szándékukat mielőbb jelentsék be az egyesület titkári hivatalához. Amikor a bejelentések együtt lesznek, gyűlés tartására engedélyt kérünk, annak az eldöntése vetgeti, hogy külön méhész egyesületet óhajtanak-e méhész társaink alakítani, avagy a gazdasági egyesület kötelekében egy méhészeti szakosztályt, amely a méhészeti ügyek intézésében önálló volna.

Kérjük tehát mindazon Igentiszteit Méhészársainkat, akik az alakítandó új egyesületbe, avagy méhészeti szakosztály tagjai sorába lépni óhajtanak, belépési szándékukat mielőbb jelentsék be az egyesület titkári hivatalához Torda, Vallászsabadság-tér 31. l. em.

Torda, 1919. aug. 28-án.

Török Bálint, titkár.

— A dohánykiosztást várja a gazdasági közönség és érdeklődik naponta a dohány iránt egyesületünkénél. Tájékoztatásul közöljük, hogy tudomásunk szerint újabb fordulat az ügyben még nem történt. Vagyis a kiutalt 200,000 csomag helyett csak 20,000 csomagot küldtek, amely mennyiséget a hatóság nem volt hajlandó átvenni. — A rendes dohánykiosztás megkezdődik a héten. Mióta a dohány árat felemelték ez volt az első kiosztás. Ilyen magas árak mellett a közönség nem vásárolt dohányt és a kirakatokba került a szivarok is nagy befűs felállással: „darábonként 1 K.”

— A must áráról. Más években ilyenkor már körülbelül tudta a szőlősgazda közönség, hogyan fognak alakulni a must árak. Az árakat megszábták a kereslet, kínálat, mennyiség és minőség. A munkáltatási költség és anyagárak nem befolyásolták az árakat számbavehető mértékben. Az idén azonban a munkabérek és anyagárak fognak elsőrendű ármeghatározó tényezőkként szerepelni, mert akármennyi és akármilyen bor lesz, mind vevőre fog találni, tehát a kereslet és kínálat nem fog különösebb befolyást gyakorolni az áralkulásokra. — Előre láthatólag az idén sem lesz vásár szüretkor, mert a kereskedők várják a politikai helyzet kialakulását. Amíg nem lesz export, nem lesz rendes hirszolgálat, a külföldi borárakról tájékozva nem lesznek, addig csak a helyi szükséglet fedezésére fognak vásárolni. A tulajdonképeni forgalom csak a kiforrás után és tavasszal fog megindulni. A gazdasági közönség tehát előre kell számoljon e körülménnyel. Készítse elő idejében hordóit és pincéjét az ideai termés befogadására. Kereslet még nincs. Más évben augusztusban már érdeklődtek a kereskedők a termés iránt és puhatoloztak az árak iránt, sőt igen sokan elővételeket esináltak. Az idén esend van, még nem adott és nem vett senki.

— A gabona ára a tordai piacon. A múlt heti vásáron a tordai piacon egy 20 literes véka buza ára 40–50 K. Rozs 38–40 K. Árpa 34–40 K. Zab 20–24 K. volt.

— Szőlőkötöző hárs, gyékény és zsinor, valamint kévekötománia zsinor kapható míg a készlet tart. Csekély mennyiséget sikerült beszerezni a kötöző anyagokból ezért ajánljuk tagjainknak, hogy szükségüket egész évre mielőbb biztosítsák. Kapható Tordán, a vármegye házában Köteles György házfelügyelőnél. A svájci raffia ára kg. ként 80 K, a gyékényé 25 K, a zsinoré 30 K.

— Préseit, denaturált marhasó kapható mázsa száma és a Tordai „Hangya” fogó és ért szövetkezetben.

— Szőpermetezőszert peroxid kapható a Tordai Hangyában. Ára kg. ként 350 K. A rézgátionál jóval olcsóbb. — Használati utasítás ugyanott kapható díjtalanul.

KIADÓ FÜSSY JÓZSEF

NYILTTER*)

— Fogorvosi rendelő és fogtechnikai laboratórium — legújabb és modern munkálatakat készítő jutányos árak mellett.

Rendeléseit Tordán f. é. szept. hó 1-én kezdi meg a Főter 26. sz. az Ambrás üzlete udvarán.

Rendel. d. e. 10–12. és d. u. 3–5. vasár és ünnepnap kivételével.

Halálozás

Hirsch Mátyás fakereskedő 61 éves korában korábban hosszas és kínos szenvedés után f. hó 24-én meghalt.

*) E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerkesztőség.

Uj üzlet!

Ezúton is szíves értesítésre hozom a városi és vidéki közönségnek, hogy a mai nap egy újonnan berendezett

Liszt, kenyér és Bor üzletet nyitottam,

Torda, Jókai Mór-utca 5. sz. alatt a Vigadóval szemben. — Üzletemben naponta friss kenyér, vajás kifli és kalács, továbbá más sütemények kaphatók, valamint a már rég elismert jó asztali és csemege borok, literenként és nagyban is. — Üzlethelyiségem naponta nyitva van reggel 6-tól este 8-ig. — A közönség szíves pártfogását és rendelését kéri kiváló tisztelettel.

Kleinbempel S.

Arverési hirdetmény.

A tordai izraelita hitközség önkéntes árverésen eladni óhajta Tordán Szaniszló utca 24. és Szaniszló utca 13. szám alatt levő házas telkeit.

A Szaniszló-utca 24. szám alatt levő ház kikiáltási ára: 130.000 korona.

A Szaniszló-utca 13. szám alatt levő ház kikiáltási ára: 65.000 korona.

Az árverés folyó év szeptember hó 14-én d. u. 3 órakor a hitközségi templom udvar helyiségében fog megtartani, mindkét házra nézve külön-külön előbb szóbeli, majd írásbeli ajánlatok alapján. Az ajánlatokhoz a kikiáltási ár 10% a banatpénz gyanant melléklendő. A hitközség fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok felett szabadon határozhasson a felejtendő árakra való tekintet nélkül és szeptember hó 21-én tartandó közgyűlésén fog végleg dönteni afelet, hogy a beérkező ajánlatok közül melyiket fogadja el, avagy az árverést valamelyik házra nézve semmisnek tekintse.

Részletesebb felvilágosításokkal az érdeklődőknek délután 4 és 5 óra között Dr. Reich József Vallászsabadság-tér 16. alatt szolgál.

Tánciskola megnyitás

Dr. Radnayné Fényes Janka okl. tanítanárna ma, szombaton nyitja meg 4 hétre terjedő

táncetanfolyamát

és pedig kisebbeknek délután 5–7-ig a polg. leányiskola tornatermében, felnőtteknek este 8–10 óráig a Ligei pavilonban. — A legújabb táncok közül tanítom a van step, fox trot, mécsics és tangót. Tandíj 80 korona. Jelentkezni lehet már a mai naptól kezdve lakásomon Korona szálloda 8. sz. szoba és Füssy József könyvkereskedésében.

Dr. Radnayné Fényes Janka okl. tanítanárna.

Városi mozi

Jövő heti műsorok:

Szeptember 2-án Kedden este 8-tól **A hivatalnoknő** című nagyszabású dráma.

Szeptember 4-én csütörtök este 8-tól **A hivatalnoknő** nagyszabású dráma

Szeptember 6-án szombaton este 8-tól **A múlt árnya** nagyszabású dráma.

Szeptember 7-én vasárnap 5-től és este 8-tól **A múlt árnya** nagyszabású dráma.

E heti műsorra különösen felhívjuk a közönség figyelmét. Az igazgatóság.

Elsőrendű zabos bükköny magból 5–6 mázsa készletem van. Gabonáért cserélek. — Cim a kiadóban.

Kitűző hegedű és gordonkurok érkeztek Füssy J. könyvkereskedésében.

Eladó egy 2 szoba konyhából és nagy udvarból álló házastelek Torda utca 6. sz. alatt. Bakó üzlet mellett feltérve. Értekezhetni ugyanott.

Eladó egy használt ökörszeker és ablakszárnyak. Megtekinthető Festő-u. 37.

Eladó. Eladó.

Torda városban, Br. Jósika Miklós-utca 4. számú házastelek, Jókai Mór-utca 41. sz. alatti belső házastelek f. év szept. 15-én beöltöztethető, 3 szoba, konyha és melléképületekkel. Iparos részére nagyon alkalmas. Három, kocsi, féderes ülések. Értekezhetni lehet a délelőtti órákban Jósika utca 4. sz. alatt.

Eladó. Egy beton alapon, téglafallal és cseréppel fedett ház, mely áll 2 szoba, 1 konyha, villany és gáz felszereléssel, egy osztályú beton pince és fűskamara, 1919 november hó 1-én birtokba vehető Zenező utca 41. sz. (Bodor Ákos villa mellett a sarkon.)

Eladó egy ritka szép altdéutsch ebédő garnitúra Jósika utca 18. sz. alatt.

Eladó-telek. Tordán, a Jósika-Miklós utca 71. szám alatti házastelek eladó. Értekezhetni Kőlozsvárt Farkas-utca 7. szám alatt Tarsoly főerdésznel.

Gazdatiszti, vajmesteri vagy ehhez hasonló állást kerések, fiatal, nőlen, azonnali belépésre. Levelek „Gazdász” jellegre a kiadóba.

Kerések megvételre vagy bérebe egy jobb menetű korcsmát esetleg üzlettel Torda városban, vagy a megyében. Ajánlatot kérek Szász József címre Tordagreges.

Kerések ócska kis titás üvegeket megvételre bármily nagy mennyiségben. Füssy J. könyvk.

ANYAKÖNYVI ADATOK.

Születtek:

Nagy Dánielnek — Zoltán
Goró Ferencnek — Vid László
Gyermán Mihálynak — Manilla
Mózes Jenőnek — Ilona
Pálócán Jánosnak — Péter
Benedek Jenő — Zoltán
Dezsán László — Endre
Nemes Károlynak — Károly
Labancz Józsefnek — Gyula
Szonyika Joákinak — Leontina
Dezsán Illésnek — Miklós
Décsai Andrásnak — István
Török Ferencnek — Emil-Péter
Széman Józsefnek — Andor
Szolga Samunak — Margit
Bakó Józsefnek — Béla
Miklós Jánosnak — Gizela
Lupea Simonnak — Simon
Bíró Lajosnak — Mária

Elhaltak:

Özv. Székely Jánosné — 67 éves
Nesztor Ellen — 4 napos
Szakács Andrásné — 71 éves
Özv. Galambfalvi Józsefné — 84 éves
Bara Jánosné — 41 éves
Fazakas István — 2 éves
Bárdos János — 18 napos
Badács Mária — 2 hónapos
Keresztes Gábor — 59 éves
Mátyás Károly — 11 éves
Özv. Balogh Györgyné 81 éves.
Puskás János — 78 éves
Krisán Veronika — 6 éves
Porosilla Násztászia — 27 napos
Mityka Andrásné — 20 éves
Özv. Altenberg Izsákné — 95 éves
Nagy József — 46 éves
Orbán Balázs — 16 éves
Boross Istvánné — 35 éves
Szász Ákos — 18 hónapos
Oláv János — 77 éves
Velkerán Juliánna — 6 éves

Házasságot kötöttek:

Erenthál Dávid — Kalm Gizella
Székely Poldi — Berla Ida
Auszländer Jakab — Kohn Margit
Albert András — Nemeth Bertia
Manasi György — Vécsai Csépp Erzsébet
Szabó János — Debreczeni Erzsébet
Aksz Samu — Farkas Róza
Tamásy Kázló — Rác Ilona
Salamon Jakab — Winkler Laura
Szölösi Pál — Barabás Juliánna
Wagner József — Balogh Vilma
Jeddi József — Lazareán Mária
Derzsi Ferencz — Demény Julia
Balogh Ferenc — Bedő Ilonka
Czeper Miklós — Ravai Anna
Bodoezi Sándor — Úveges Eszter
Bányai László — Molnár Róza
Nagy Lajos — Petyán Mária

100 gagon legkiválóbb minőségű öntött eke, acél eke, kovácsolt eke és Sack típusú acél eke, vastaligával és tartalékkal érkezett. Azonkívül szállásajtó, triör, tengeri morssoló, 2 tagu borona, 3 késes szecskavágó stb. kapható:

az Ipari, Mezőgazdasági és Kereskedelmi r.-t.-nál
(Főter 28. em. „Otthon” kávéház felett.)

Kellemes ízű asztali bor

100 liter vételénél K 8.50. Kisebb mennyiségben 9 K.-ért kapható:

az Ipari, Mezőgazdasági és Kereskedelmi r.-t.-nál
(Főter 28. em. Otthon kávéház felett.)

Az utazó közönség figyelmébe!

**Utazási igazolványokhoz
szükséges fényképet fél
órán belül készít:**

Jánossy fényképész, Fötér.

Hary & Szarka cég Torda, Fötér 41. sz.

Tisztelettel értesítjük a t. vevő közönséget, hogy a raktáron levő áruk a követ-
kező árban lesznek árusítva.

Mosó delinek világos, sötét színekben 78 cm. széles 38 K.
Gyapjú békebeli delén összes színekben 70 K.
Mosó ruha szövet 102 cm. széles 60 K.
Férfi és női ruha szövetek összes színekben 160 K.-tól 290 K. ig.
Mosó ruha kepperek 100 cm. széles sötét fekete 48 K.
Cretonok, francia voálok 78 cm. sz. 32 K.
Sötét francia creton 78 cm. széles 38 K.
Vásznak, zeffirek, glótfok, szatenok nagy választékban.
Pap'an huzatra való glótfok 140 cm. széles bordó, rózsaszín és világosték színekben 90 K.
Paplan töltelék kapue vatta kg. 60 K.

Paplan bélés drap crém és fehér színekben 23-40 K.
Matrac huzat 135 cm. széles eredeti cérna 63-50 K.
Angin crém és vörös színekben (4 nyüstös) 30-36 K.
Női harisnya eredeti fildeko fehér és fekete 60 K.
Férfi fuszekli cérna fekete és színes 25 K.
Crepedischin 100 cm. selyem sötétkék és fekete 75 K.
Szallagok, csiptek, gombok, cérnagombok, nagy választékban.
Férfi ruha készen varratással együtt elsőrendű hozzávalóval 950-1000 K.
Szolid kiszolgálás, szabott árak!

Szobafestést, mázolás a legujabb mintákkal dacára a nagy munkás drágaságnak és anyagáremelkedésnek: ugy helyben mint vidéken jutányosan vállal:
Freund Zsigmond
szobafestő és mázó
Torda, Jósika Miklós u. 21.

Meg van!
Még a Pálly Dezső és Társa cipészműhelyébe

Értesítés.

Van szerenésünk a tisztelt nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Tordán, Rákócy-utca 9. szám alatt a mai kornak megfelelő

cipő, cipőfelsőrész és csizma készítő műhelyt nyitottunk,

a hol a szakmába vágó munkát a legszebb kivitelben olcsón és pontosan a legsürgősebben eszköz-
lünk.

Javításokat is a legolesőbban készítünk.
Kiváló tisztelettel

Kirsner József Pálly Dezső
vált orosz fogoly, cipő- felsőrész készítő.
Egy szorgalmas tűző leány jó fizetéssel főlvétetik.

Megérkezett

a kizárólag vajjal, tojással és mézzel készült, kitűnő és aránylag olcsó

Vásárhelyi Mézes Sütemény.

Kapható minden jobb fűszer- és csmegeüzletben. — Megrendeléseket közvetít:
Luka Gyula keresk. ügynöksége Deák-tér 8.

GOTHE DEZSŐ
SZERELÉSI VÁLLALATA
VALLÁSSZABADSÁG-TÉR 44.
TELEFON: 82.

KÉSZIT: jutányosan, gyorsan a legjobb kivitelben

FÖLDGÁZ, VIZVEZETÉK, VIL-LÁNY, FÜRDŐ ÉS CSATORNA, GŐZFÜTÉS STB. BERENDEZÉSEKET.

Értesítés. A nagyérdemű közönség b. tudomására hozom, hogy **cipész üzlettem** az eddigi helyén (Egyházfalva-u. 7. sz. alatt) marad továbbra is.

Kiváló tisztelettel
Szebeni Ambrus
cipész.

Női kalap átfarmálás!!!

Velour és file 28. Bársony és tagal 46 korona Kész női és leány kalapok legolesőbb árban kaphatók

Ausländer A. Torda, Kossuth-tér 3.

Lengyel Samu

okleveles mérnök.

vállalati irodája

Torda, Vallásszabadság-tér 26 sz.

Elvállal mindennemű beton, vasbeton munkát. Gazdasági, családi, házházak tervezését és építését. Földfelmérést, parcellázást és szakzérű vízvezetékcsatlakozásokat.

Fésűsegédeket jó fizetéssel felvesz Szaru és Csontáru gyár r. t. Kozsvár.

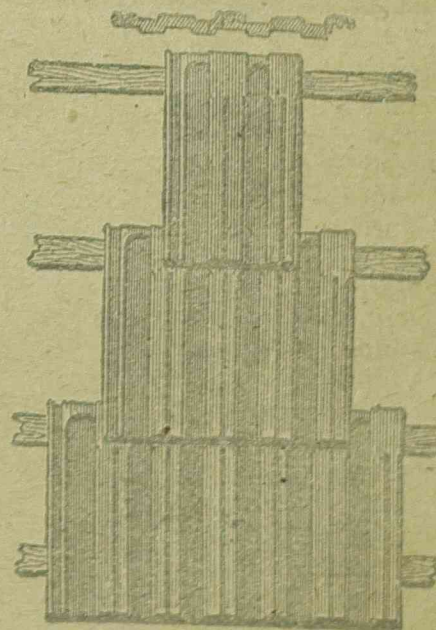
Ferenczi Jenő
cipészüzlete Torda, Fötér

Elvállal minden e szakmába vágó rendeléseket. Jó minőségű sárga és fekete cipőkrém, valamint cipőfűző kapható

Pontos kiszolgálás!

Cserkásszki A.
Josika Miklos-utca 43 szám.

Cement-Cserép!

Cement-Cserép!

Biztonsági préselt dupla átfedő tetőcserép kapható!

Forgács ecet gyár.

Ezton is értesítjük a t. közönséget, hogy a mai kor igényeinek megfelelő modern berendezésű

ECET GYÁRT

létesítettünk, a hol is naponta a legjobb és legkitűnőbb forgács ecetet gyártunk többféle erősségben. — Eladás nagyban és kicsinyben. Főelvünk az, hogy elsősorban az egész vármegyét ellássuk jó és olcsó ecettel.

A közönség rendelését kéri:
Heller Géza és Farkas Ferenc
Marosludas.

Értesítés.
Alólírottak tisztelettel hozzuk a n. é. közönség szives tudomására, hogy Alagut-utca 23 sz. alatt egy **a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő Szobafestő és mázó műhelyt nyitottunk.**

Műhelyünk a legujabb mintákkal gazdagon van felszerelve, úgy hogy minden igénynek megfelelhettünk. Pontos és előzékeny kiszolgálás mellett elvállalunk minden e szakmába vágó munkát, u. m. épület, szoba és butor festést, úgy a városban, mint a vidéken. — Kérjük a n. é. közönség kegyes pártfogását teljes tisztelettel:

Albert és Tóth szobafestők és mázólok, Torda.

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy Deák Ferenc-tér 8 szám alatt

Kereskedelmi ügynökség

létesítettem. Elvállalok: ingatlanok (föld, ház stb.) adás-vételnek, bérletnek; ingók (gépek, butorok, stb.) adásvételnek közvetítésére vonatkozó megbízásokat; valamint anyagok áruikké beszerzésére és mindennemű kereskedelmi ügyekre vonatkozó egyéb megbízásokat is. Megbízásokat gyorsan, lelkiismeretes pontossággal és titoktartás mellett fogadatosítom. Szives meghívásokat szívesességből a Fötér 13 sz. a. Orsz. Biztosító intézet (Fdszt. 6. a.) is közvetít.

Felkérem a t. közönséget, valamint ismerőseimet, hogy b. megbízásukkal támogatni kegyeskedjenek. — Tisztelettel

Luka Gyula keresk. ügyn.

Eladó egy csaknem teljesen új bőrfedeles egyfogatu kocsis és egy jókarban levő „Singer”-féle varrógép. Kisebb Wertheim pénzszekr megvételre kerestetik.

Torda közelében nagyobb birtok fix administr. kezelésre esetleg más feltétellel is kerestetik.

Vízmentes ponyva (2x3 m.) Kitűnő minőségű, kétszer főzött ienmagolajból készült kence, valamint kitűnő minőségű „étel-olaj” megrendelhető. Káposztia repec kerestetik.

Eladó Deák Ferenc tér 17 számú házasság telek. Kövecsi-utca 25 szám alatt gyártelepnek való telek. Az Arany János-utcában egy stólló. A Palosmálban és a Kebeleiben egy egy stólló. Értekezhetni lehet: Dr. Baróthy István ügyvédnél Torda, Egyházfalva-utca 10 sz.

Keresek butorozott szobát. Címet a kiadóhivatalba kérek.

Automobil fuvarozási és szállítási vállalat

elvállal mindennemű autó és gumi javításokat, gyorsan és pontosan. Gépeket eladásra állandóan raktáron tartok.

Melicher József

autó garage tulajdonos Torda Jósika-u. 6.

Egy jókarban levő kellemes hangú **A. Pokorny** gyártmányú zongora eladó. — Hol? Megtudható a kiadóhivatalban.